

Dr. Peter Wostner

Služba za razvoj in
Evropsko kohezijsko politiko

(Realen) teoretičen izziv...

Agglomeration gains Mobility	Small	Large, but only on the industry level	Large, across industries
Low	<div style="background-color: black; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> Geographical dispersion H-O-localization </div>		
Labour: Low Capital and firms: High	<div style="background-color: black; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> Specialization and factor price equalization </div>	<div style="background-color: black; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> Industry "black holes" </div>	<div style="background-color: gray; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> Polarization </div>
High			<div style="background-color: black; color: white; padding: 10px; border-radius: 15px;"> One black hole </div>

Vir: V. D. Norman, 2000 from K. H. Midelfart-Knarvik & H. G. Overman, Delocation and European integration. Is structural spending justified?, 2002, p. 327.

D Forey

- While countries have managed to improve their knowledge gap, they have difficulties to translate it into real economic convergence
- Building a knowledge economy..
  - –.. is about translating knowledge and people into new products, processes, organisations (innovations)
  - –.. is about using knowledge to transform structures (incl. traditional sectors)

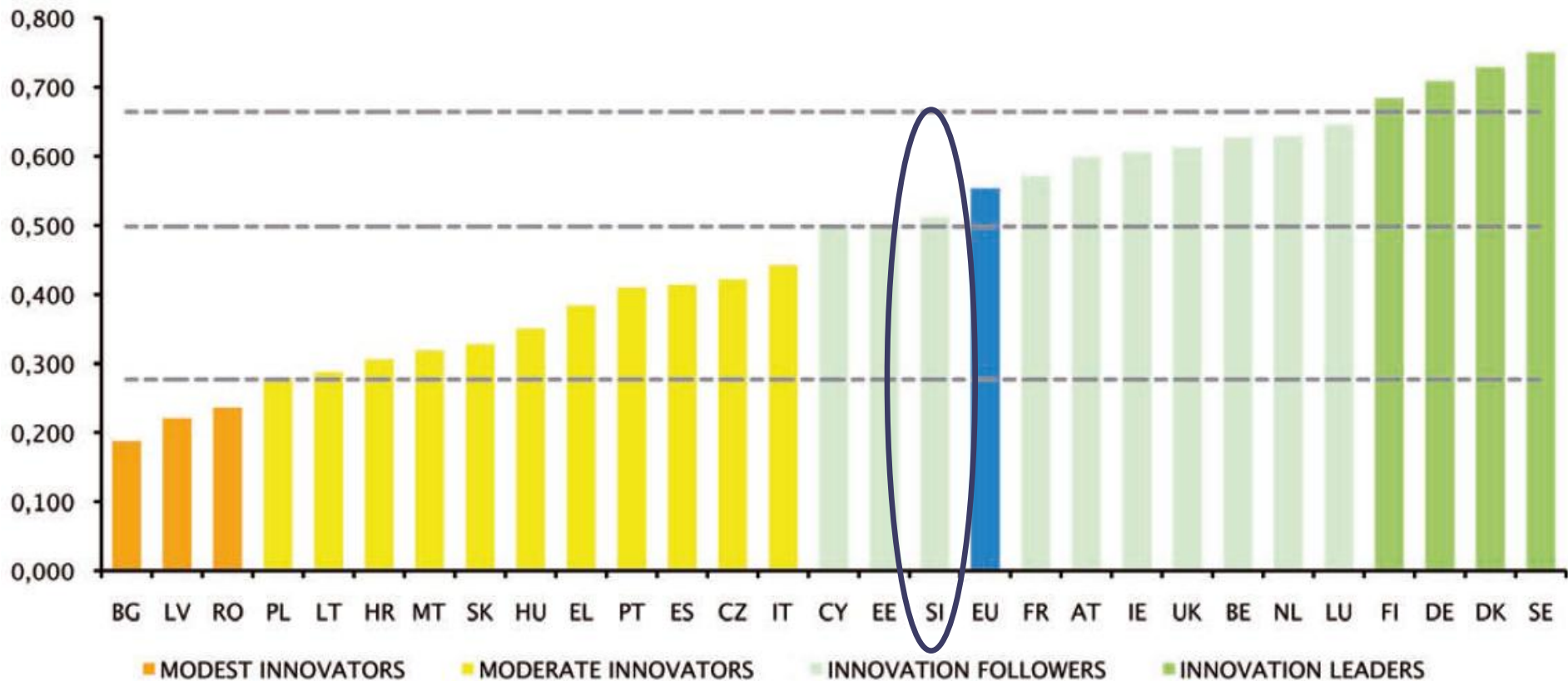
D Forey (2)

- We need to put in place a process :
  - –to identify focal points where the connection between research and industry (or agriculture or services) is crucial to open a new activity;
  - –to support the development of these new activities (priorities), by achieving critical mass (networks, clusters) and helping coordination between complementary investments
  - –to measure progress (innovation, job, structural changes)

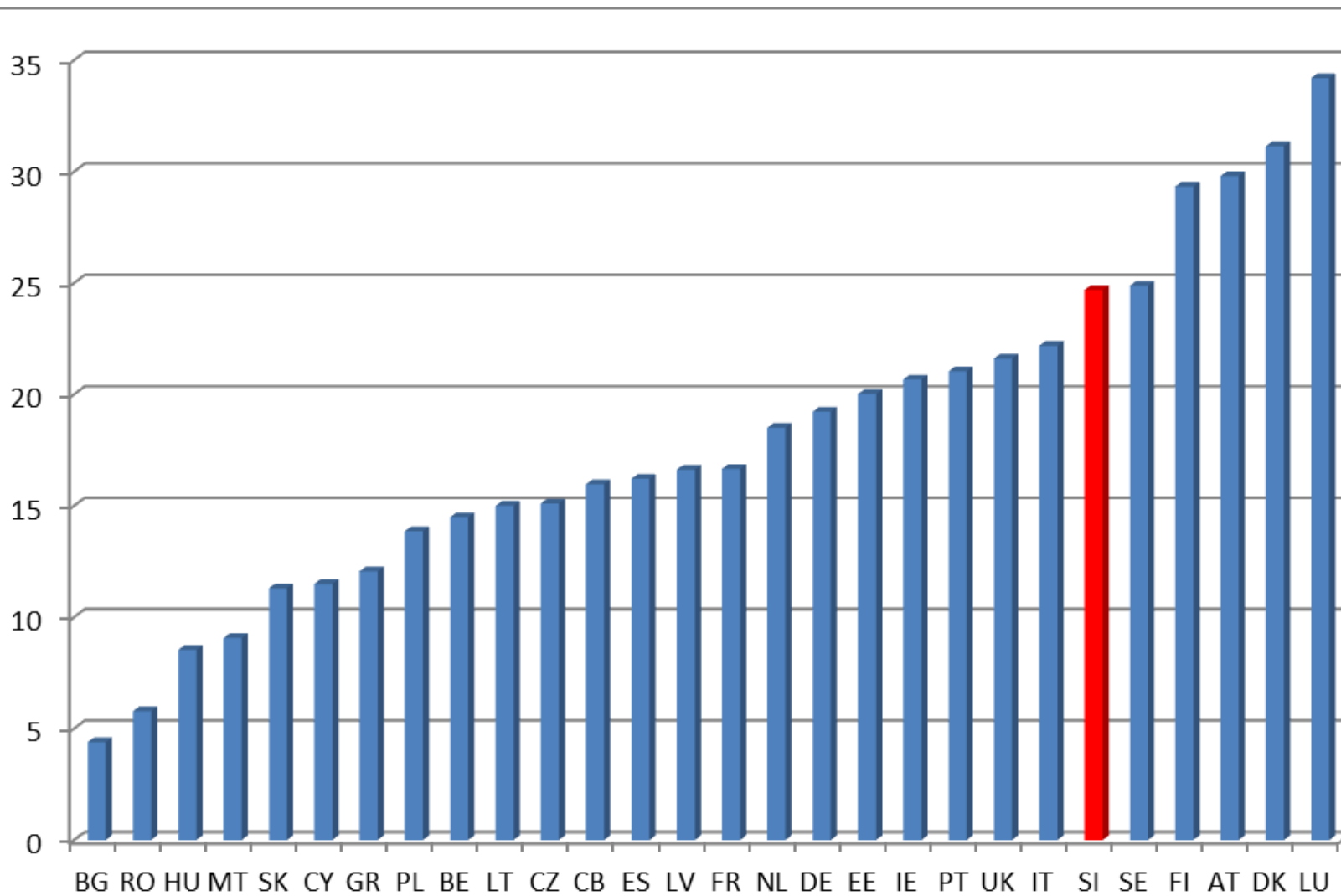
= RIS3

~IDB: „Development in Americas 2014: Rethinking Productive Development“ refers to „productive development policies“; 18 Sept 2014

Innovation Union Scoreboard 2014

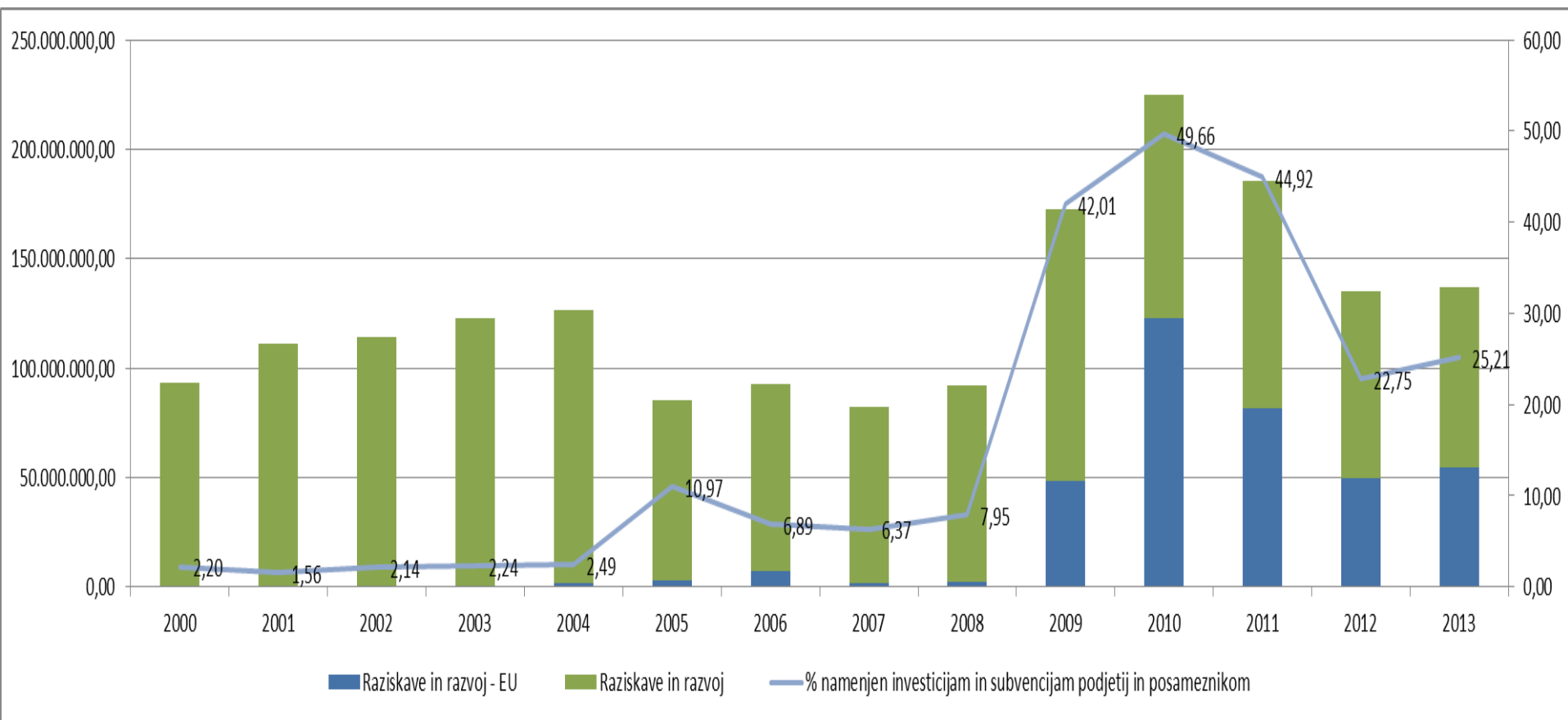

Delež 07-13 kohezije za RRI

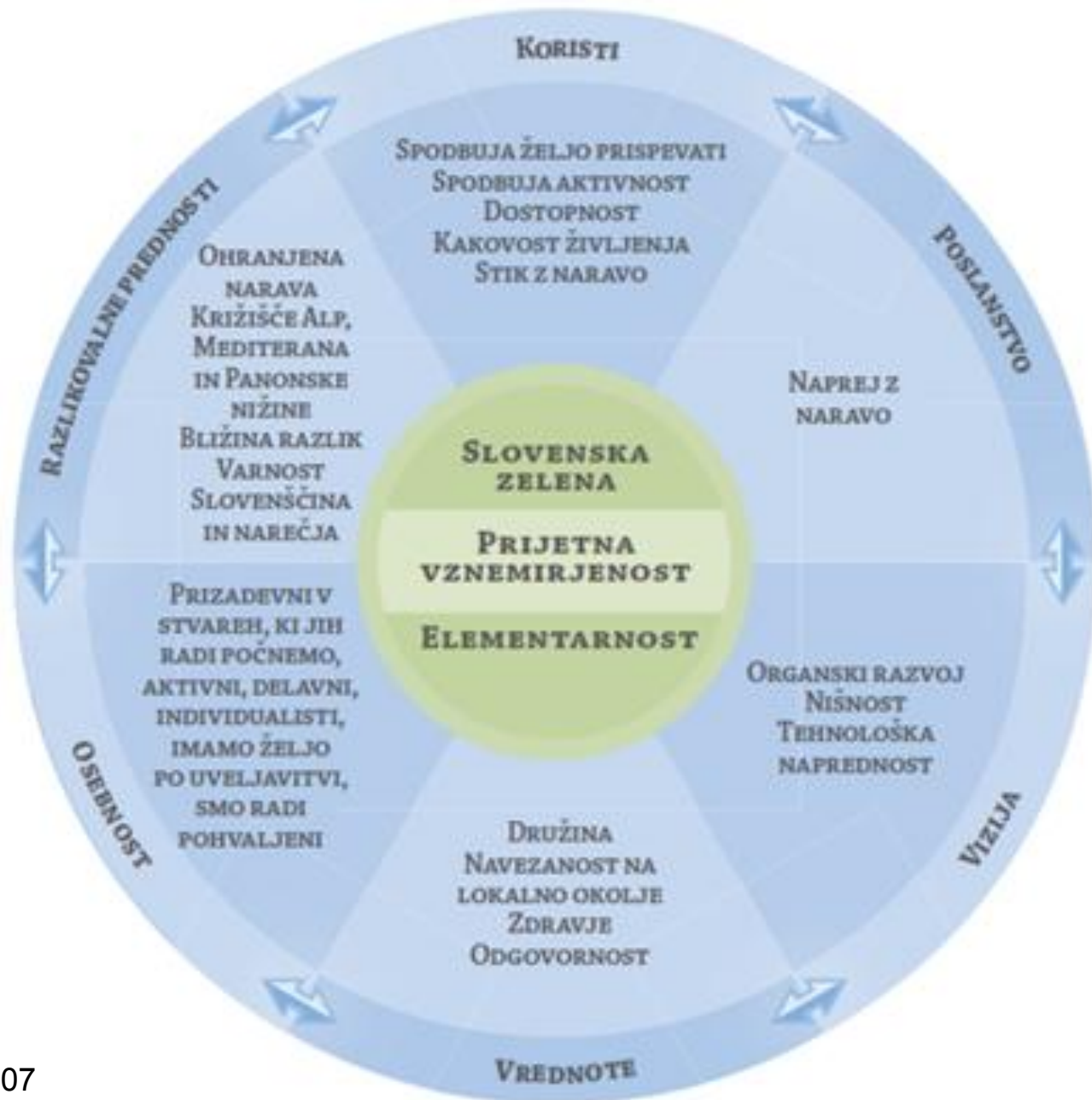

Source: EC,
2014:
Strategic
report;
Factsheet:
Innovation
and RTD
investments

Skupni proračunski izdatki za RR

Utemeljeno na identiteti Slovenije...

... in viziji
zelene
Slovenije...

... dva strateška cilja SPS:

I.

Slovenijo razviti in pozicionirati kot privlačno ekološko deželo inovacij, usmerjeno v razvoj srednje in visoko tehnoloških in celovitih rešitev na jasno in strateško opredeljenih nišnih področjih, kjer ima Slovenija kapacitete in kompetence za pozicioniranje na globalnem trgu.

II.

Vzpostavitev vrhunskega, odzivnega, dinamičnega, strateško vodenega, vključujočega in s svetom povezanega raziskovalnega, inovacijskega in podjetniškega ekosistema.

Prednosti

- relativno dobra znanstvena kakovost raziskav in kakovostna raziskovalna infrastruktura;
- visok delež vlaganj v raziskave zlasti s strani gospodarskih družb;
- kakovost človeških virov in rast števila raziskovalcev, še posebej v zasebnem sektorju;
- pridobljene izkušnje glede povezovanja v trikotniku znanja na ravni EU (projekti okvirnega programa in sodelovanje v pobudah ESFRI);
- relativno visok delež vpisanih na terciarno izobraževanje in rast vpisa na tehnične smeri;
- izvozno naravnano gospodarstvo,
- biotska raznovrstnost, naravni viri (les, tla, voda, energija) in drugi potenciali za prehod v zeleno gospodarstvo (znanje, inovacije, dosedanja vlaganja, kompetence) ter kulturne danosti
- družbena osveščenost o neposredni narodnogospodarski škodi zaradi dopuščanja navzkrižja interesov.

Slabosti

- šibka povezanost univerz in RO in nesistematičnost prenosa znanja ob pomanjkljivem upoštevanju potreb na trgu;
- neosredotočenost vlaganj in raziskovalno inovacijskih aktivnostih;
- sistem vrednotenja znanstvenih dosežkov in neuveljavljeni poslovni modeli mešanega lastništva intelektualnih pravic;
- premajhna odprtost za tuje študente, raziskovalce in profesorje;
- šibka inovacijska aktivnost podjetij, premalo izkoriščen potencial kapitala temelječega na znanju (patenti, znamke, modeli);
- prešibka umestitev slovenskih podjetij v globalnih verigah vrednosti, slaba mednarodna vpetost slovenskih MSP in relativno nizka prisotnost TNI;
- pomanjkljive zmogljivosti širokopasovne infrastrukture in neizkoriščen potencial IKT v izobraževanju;

Nevarnosti

- odlašanje s strukturnimi reformami na področjih kot so sistem nagrajevanja v institucijah znanja, reforma sistema spremljanja učinkov spodbud RR,
- prevelika razpršenost vlaganj RRI iz javnih in zasebnih virov
- počasna krepitev neoprijemljivega kapitala;
- pretirana odvisnost raziskovalnih institucij od javnih sredstev, usmerjenost na netržne projekte ter nezadostno razvita platforma za promocijo prenosa tehnologij;
- odseljevanje izobraženih kadrov (še posebej mladih);
- nizka raven zgodnje podjetniške aktivnosti in nadaljevanje nizke stopnje preživetja novonastalih podjetij;
- nadaljevanje upada deleža inovacijsko aktivnih podjetij v tržnih storitvah;
- ohranjanje digitalne vrzeli.

Priložnosti

- razvoj jasne strukture upravljanja na področju RRI;
- učinkovitejša uporaba raziskovalne infrastrukture in razvitega znanja/kompetenc skozi sinergije v trikotniku znanja;
- prilagoditev podpornega okolja in instrumentov osredotočenega na področja, kjer je izražen jasni tržni potencial;
- pridobivanje in krepitev podjetniškega znanja in kompetenc;
- vzpostavitev ugodnega podpornega okolja za začetek, zagon in rast podjetij
- pospeševanje internacionalizacije, čezmejnih povezav ter pritoka tujih investicij;
- mobilnost študentov, profesorjev in raziskovalcev;
- zgodnje uvajanje in učinkovito izvajanje ukrepov za prehod v trajnostno družbo, učinkovito z viri;
- Povezovanje vseh vrst družbenih (tehnoloških in netehnoloških) inovacij v celovite rešitve.

... ki glede na stanje zahtevajo spremembe še posebej na področjih:

Prenos in uporaba znanja

Podjetnost, ustvarjalnost in nadarjenost

Internacionalizacija

SPS 2

- ... temelji na celovitem pristopu, ki naslavlja širši nabor razvojnih politik povezanih z inovativnostjo
- ... naslavlja tako tehnološke kot netehnološke inovacije + temelji na modelu „odprtega in odgovornega inoviranja“, vključno s področjem družbenih inovacij.
- ... naslavlja tako mesta kot podeželska območja, hkrati pa temelji na logiki doseganja kritične mase in komplementarnosti ter upoštevanju regionalnih karakteristik
- ... deluje v smeri spodbujanja večje fleksibilnosti in eksperimentiranja v izvedbi
- ... SPS pomeni proces opredelitve naših prioritet (kam gremo), hkrati pa je orodnje za znamčenje (sporočilo drugim kdo smo)

Kako bomo vedeli ali gremo v pravo smer...

- V SPS opredeljenih 22 kazalnikov spremljanja uspešnosti strukturiranih po treh ključnih področjih sprememb. Med drugim:
  - Dvigniti inovacijski indeks na raven petih najuspešnejših inovacijskih sledilcev (LU, NL, BE, UK, IE, AT), to je od sedanjih 0,51 (EK, 2014) na 0,62 (ibid.) do leta 2020.
  - Dvigniti delež MSP, ki pri inoviranju sodelujejo z drugimi podjetji ali/in JRO: od 13,6% v letu 2010 na povprečno raven petih najuspešnejših inovacijskih sledilcev, ki znaša 17,9%.
  - Dvigniti delež MSP, ki so uvedla produktno ali procesno inovacijo od 32,6% v letu 2011 na povprečno raven petih najuspešnejših inovacijskih sledilcev, ki znaša 42,2%.
  - Dvigniti delež visokotehnološko intenzivnih proizvodov v izvozu od 21,5% leta 2012 na povprečno raven EU-15, ki znaša 27,6.
  - Prepoloviti zaostanek do povprečja EU pri deležu izvoza storitev z visokim deležem znanja v celotnem izvozu: dvig za eno tretjino od 21,4% v letu 2011

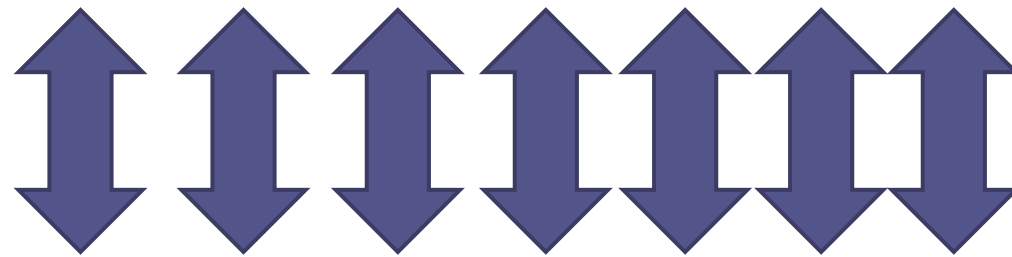
Kako bomo vedeli ali gremo v pravo smer...

- Dodatno za vsako od prednostnih področij uporabe specifični kazalniki kot so:
  - Dodana vrednost na zaposlenega in donosnost podjetij;
  - Povečanje izvoza na ključnih produktnih skupinah SPS;
  - Obseg naložb v razvoj, prenovo proizvodnje in trženje;
  - Izvedeni pilotni projekti po ciljih in kazalnikih PPU;
  - Število prejemnikov štipendij prednostnih področij;

2 STEBRA

II.
Verige in mreže vrednosti
OSREDOTOČENJE

I. Podjetniško-inovacijski eko-sistem:
HORIZONTALEN PRISTOP

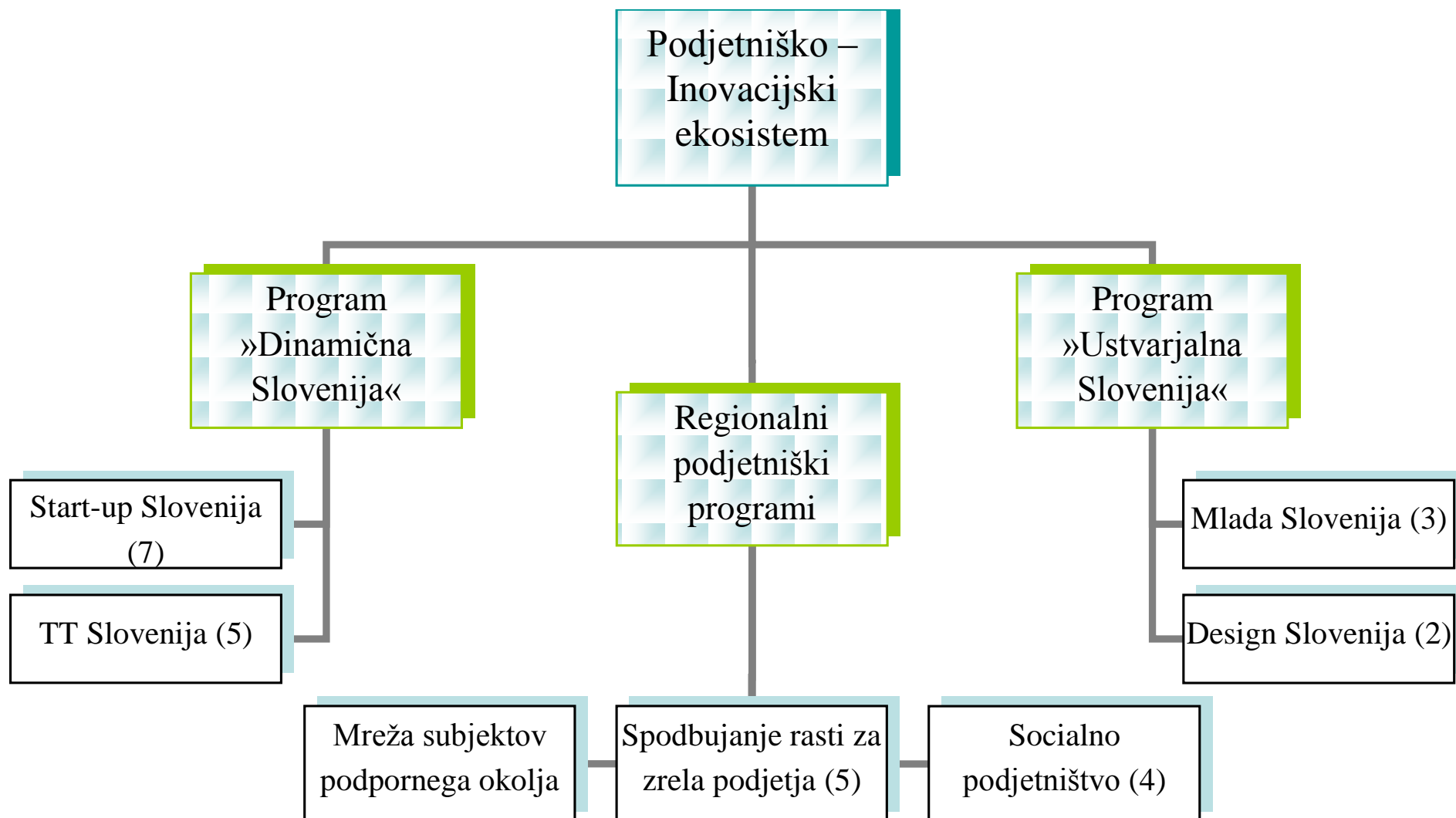
KAJ

I.steber:

Podjetniško - inovacijski eko-sistem

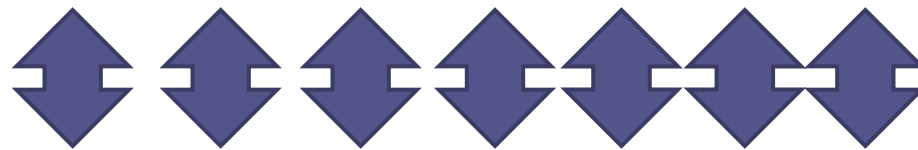
- dosledna, povezana in prilagojena podpora v vseh fazah rasti, od predsemenske do faze rasti in zrelosti
- celostna podporna storitev:
  - finančna sredstva,
  - vsebinsko podporo,
  - enotno promocijo programov, transparenten javni izbor udeležencev programov, spremljanje in promocija vključenih v program in s tem učinkovit nadzor porabe javnih sredstev,
  - ustrezno infrastrukturo (prostor)

I. Podjetniško – inovacijski eko-sistem

2 STEBRA

II. Verige in mreže vrednosti OSREDOTOČENJE

I. Podjetniško-inovacijski eko-sistem: HORIZONTALEN PRISTOP

Prioritete opredeljene na osnovi...

A. Empirije (med drugim Burgar, Kotnik 2014 & FIDEA, 2014)

- a) Razkrita tehnološka specializacija
  - i. International comparison of industry-level R&R intensity
  - ii. Participation in FP7 by industries and priority areas
- b) Razkrite primerjalne prednosti: WITS data (3-digit NACE2) & OECD BTDIxE data (2-digit NACE1; intermediate vs. Final goods)
- c) Inward FDI stock by host industry
- d) Identification of growing industries (productivity & exports; 2008-2012)
- e) Identification of significant firms within identified prospective 3-digit industries
- f) Assessment of industry innovation potential based on benchmarking of export values, with market leaders → Eurostat Trade Database at 4 digit product group
- g) Most intensive cooperation areas of science with the economy

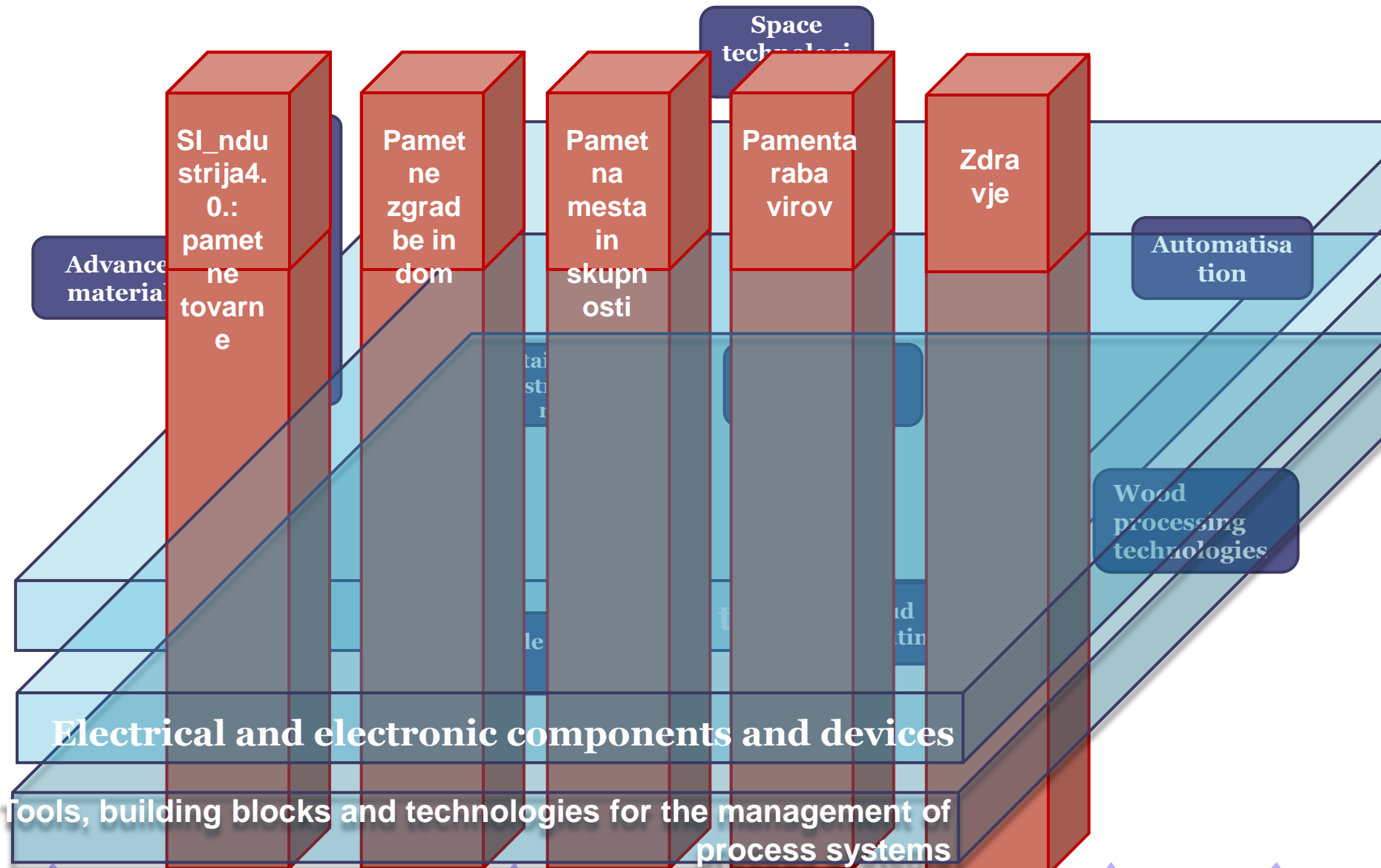
Prioritete opredeljene na osnovi...

B. Procesa podjetniškega odkrivanja:

- Temelječ na novem konceptu SPS: mestna / podeželjska območja; visokotehnološka in tradicionalne panoge; (ne)tehnološke inovacije; industrija / storitve
- Empirične podlage: od industrij do posameznih podjetij – kaj se lahko od njih naučimo
- Vloga „posrednikov“: univerze, zbornice, mreže, akademije, centri,...
- NVOji, študentke organizacije, inovatorji,...
- + Partnerskega procesa iz prve faze.

+ 50 pisnih pobud za identifikacijo področij, kjer ima Slovenija na dolgi rok potencial pozicioniranja na svetovnih trgih ~ 700 strani „poslovnih načrtov“, kjer je šlo za preplet različnih tehnologij in partnerjev iz različnih sfer družbe.

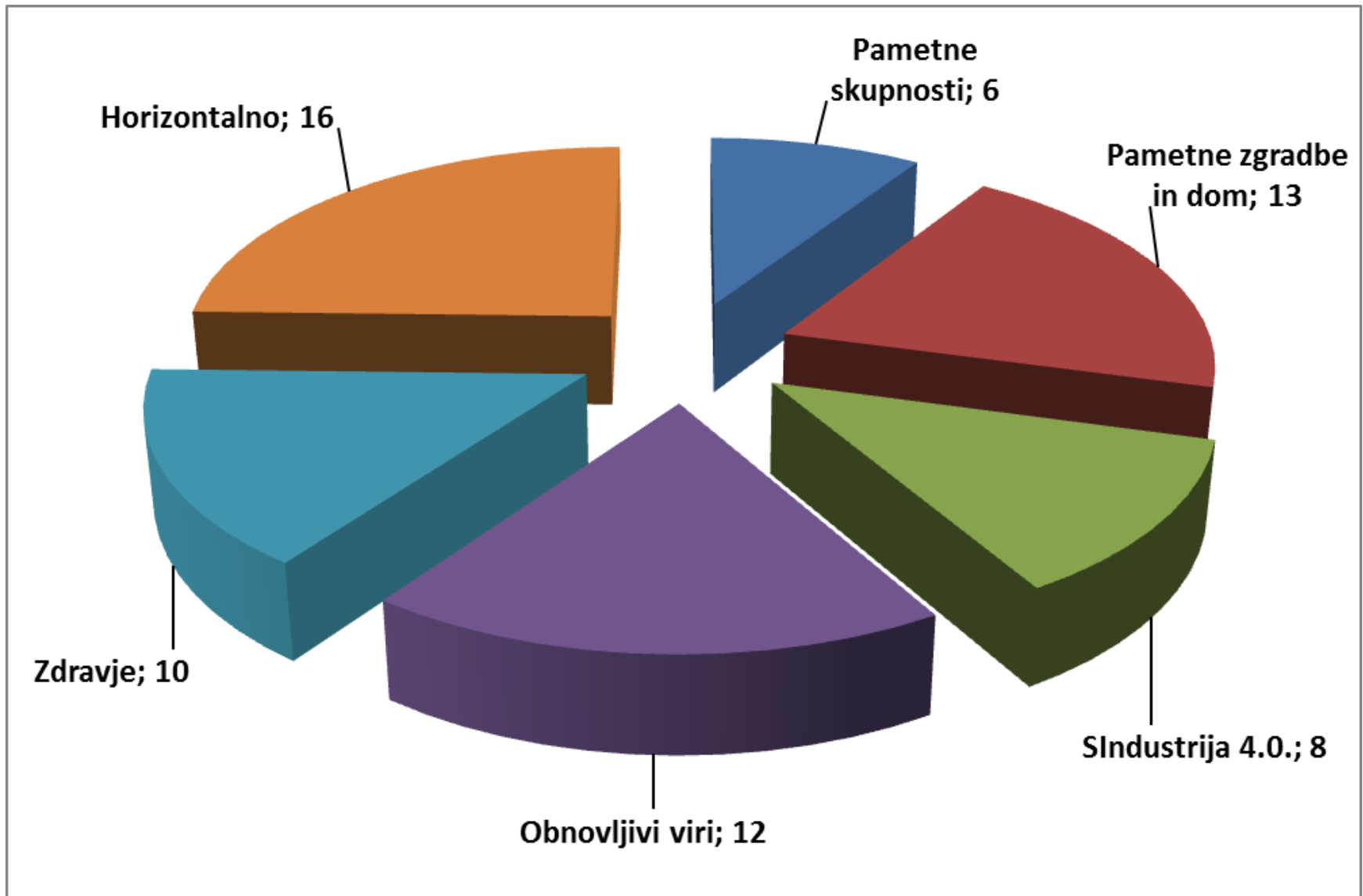
Od tehnologij (2D) → Področjem uporabe (3D)

Pisne pobude po področjih

1. SI_ndustrija 4.0: pametne tovarne

- Industrija prihodnosti: prožna organizacija s spremenjenimi vlogami v okviru verig vrednosti
- SI_ndustrija mora okrepiti in povezati kompetence, da lahko na izbranih področjih dosežemo zadovoljivo kritično maso za ponudbo celovitejših rešitev vodilnim podjetjem in se pozicionirati kot razvojni partner
- Cilji:
  - dvig dodane vrednosti na zaposlenega prek zahtevnejših proizvodov in storitev,
  - večja energetska in snovna učinkovitost proizvodnje ter
  - povečanje tržnih deležev slovenskih partnerjev v globalnih verigah vrednosti.

1. SI_industrija 4.0: pametne tovarne (2)

Izdelki, storitve in sistemi gradijo na presečnih tehnologijah iz naslednjih domen:

- Pametni stroji s strojogradnjo, orodji in napravami,
  - Mehatronski sistemi z elektromotorji, pogonski sistemi, krmiljenji, senzorji in z robotiko,
  - Tehnologije vodenja in organizacije, vključno z IKT in logistiko
-
- V produktni skupini “stroji, mehanske naprave in elektrotehniška oprema”: v primeru cenovnega zaostanka možnost dodatnih 5 milijard evrov na obstoječih 5,7 v povprečju 2011-2013 (FIDEA, 2014)

2. Pametne zgradbe in dom

- Globalni trg pametnega doma naj bi do leta 2018 znašal okrog 71 milijard USD, kar v srednjeročnem obdobju od leta 2013 predstavlja 200-odstotno rast (približno 33 mrd USD).
- Preplet različnih panog od gradbeništva in notranje opreme ter materialov pa do proizvodov v lesni, tekstilni in kovinski industriji, proizvodnjo premazov, izolacijskih materialov, elektrotehnične zaščitne, instalacijske in druge upravljalne opreme in podobno.
- Prihajajoče potrebe uporabnikov narekujejo vrhunski dizajn in zasnovano celovitih pametnih rešitev v skladu s prihajajočimi potrebami ter ponovno uporabo ustreznih gradbenih odpadkov in obnovljivih in zdravju prijaznih materialov.

2. Pametne zgradbe in dom (2)

Izdelki, storitve in sistemi gradijo na presečnih tehnologijah iz naslednjih domen:

- **Pametna omrežja** v zgradbah, sistemi za vodenje proizvodnje in porabe energije v zgradbah, celoviti sistemi upravljanja zgradb ter pametne domače naprave :
  - vključuje sisteme za prezračevanje, ogrevanje, osvetljevanje, izolacijo in hlajenje, sisteme za nadzor in trajnostno vodenje izmenjave snovi in energentov (zrak, voda, električna, odplake, plin, toplota) z uporabo pametnih materialov na podlagi koncepta “internet stvari”.
- **Dom prihodnosti**, to je oblikovanje rešitev za posamezne ciljne skupine za dejavno ter zdravo življenje, udobje in vrhunsko kakovost bivanja.
  - jasno opredeljene nišne skupine kupcev (npr. z visokimi specifičnimi zahtevami, mobilne družine, mladi, starajoča populacija, socialno šibke kategorije prebivalstva in podobno) in njihove zahteve/potrebe, ki se porajajo v toku hitrega razvoja izdelkov (notranja oprema in aparati) in storitev ter aplikacij za dom

2. Pametne zgradbe in dom (3)

- Cilji :

- Postavitev vsaj 5 demonstracijskih pilotnih projektov na različnih uporabniških trgih z inovativnimi pristopi, ki zmanjšujejo razkorak med načrtovanimi in dejanskimi značilnostmi stavb z izvedbo novih gradbenih procesov, materialov in celovitih rešitev, ki znižujejo rabo energije in materialov v celotni življenjski dobi objekta.
- Oživitev gradbeništva in povezane industrije z novim načinom povezovanja MSP-jev, to je z grozdenjem ob uporabi systemske in skupne ponudbe variantnih inženiring rešitev na področju trajnostnega gradbeništva in pametnega doma, ki ima tudi potencial za nastanek novih specializiranih MSP-jev. Te procese bodo spodbudila inovativna javna naročila.

3. Pametna mesta in skupnosti

- Slovenija je na področju povezanih s pametnimi mesti in skupnostmi že razvila precejšnje konkurenčne kompetence in zmogljivosti, ki predstavljajo možnost za vstop v pilotne projekte.
- Pomen v praksi preverjenih celovitih rešitev, ki vključujejo standarde, regulacijo in inovativne poslovne modele, torej od začetnega načrtovanja do finančnega inženiringa.
- Tako npr. Slovenija letno povprečno izvozi za približno 3 milijarde EUR električnih strojev in naprav, kar bi se z dvigom produktivnosti na raven evropskih vodilnih proizvajalcev lahko povečalo za 1,7 milijarde oz. za 57 % (preračun na osnovi Fidea, 2014) ali
- Produktne skupine, ki so vezane na merilno tehniko in naprave (skupine 9021 do 9033): vrednost izvoza bi se lahko povečala iz sedanjih 300 milijonov EUR letno na 650 milijonov EUR (ibid.)

3. Pametna mesta in skupnosti (2)

Izdelki, storitve in sistemi gradijo na presečnih tehnologijah iz naslednjih domen:

- Pametna omrežja vključno z mikro smart grid ter lokalno energetske samooskrbo, ki se nanašajo na razvoj energetske učinkovitih sistemov, vključno s storitvami za končnega uporabnika, elektro-komponente in pretvornike, napredno merilno infrastrukturo s pametnimi števci, instalacijsko in zaščitno tehniko;
- Trajnostna mobilnost in dostopnost, ki se nanaša na storitve in poslovne rešitve za javni potniški promet, zeleno mestno logistiko, inovativne rešitve za učinkovito načrtovanje, oskrbo in delovanje prometnih sistemov, infrastrukturo in poslovne modele za čista vozila, eMobilnost ter rešitve za zmanjševanje potrebe po mobilnosti;
- Pametne javne platformne storitve v oblaku, vključno z aplikacijami za skupinsko zbiranje, povezovanje in uporabo podatkov (crowdsourcing, big in open data) ter tehnološkimi rešitvami in produkti na področju merilnih sistemov in naprav za zajem in uporabo podatkov.

3. Pametna mesta in skupnosti (3)

- SPS zastavlja cilj izvedbe najmanj treh pilotnih (mikro smart grid) projektov z demonstracijo tehnologij v realnem okolju za vnaprej izbrane sklope produktivnih linij, kjer:
  - so najbližje komercializaciji (TRL 5 in več),
  - imajo znanega naročnika (obstoj končnega kupca),
  - je potreba po razvojnih investicijah največja (pametna omrežja, energetika, mobilnost, javne storitve) in
  - kjer je potencial vstopa na tuje trge utemeljen s poslovnimi uspehi akterjev na neposredno vključenih gradnikih celovite rešitve in vzpostavljenih partnerstvih z globalnimi igralci.
- Demonstracijski projekti na področjih pametnih skupnosti in pametnih mest bodo zahtevali pripravo celovite strategije in akcijskega načrta ter vnaprejšnje oblikovanje poslovnih modelov partnerstev

4. Pametna raba virov

- Pomeni prehod iz linearnega v krožno gospodarstvo in odpravo koncepta odpadka ter oblikovanje/zasnovo izdelkov, zagotavljanje čim daljšega obdobja kroženja izdelkov v rabi, njihovo kaskadno rabo in zagotavljanje čim bolj čistih in neonesnaženih materialov, ki jih je mogoče ponovno uporabiti.
- „+“ si na ravni podjetij: prihranki za nakup surovin in energentov, obvladovanje cenovnih nihanj in povečevanje zanesljivosti preskrbe s surovinami, razvoj novih izdelkov in storitev, vzpostavljanja povratnih logističnih sistemov, razvoj novih poslovnih modelov,...
- Potencial izrabe bioloških materialov, predvsem kot virov za izdelavo novih kemikalij in/ali materialov ter hranil v kmetijskem sistemu in tudi kot vir energije:
  - Trg tovrstnih izdelkov naj bi po ocenah do konca leta 2020 znašal 200 milijard EUR. V obdobju 2014–2030 naj bi na tem področju ustvarili 1 milijon delovnih mest in to predvsem na podeželskih območjih.

4. Pametna raba virov (2)

- Velik potencial, znanje ter možnosti za industrijske aplikacije na tem področju v Sloveniji: še posebej v kemični industriji, aeronavtiki, avtomobilski industriji, industriji gospodinjskih aparatov, orodjarstvu, lesni industriji ter na področju zdravja, gradbeništva, kmetijstva, energije in okoljskega managementa.
- Pomeni tudi razvojno priložnost za vrsto tradicionalnih industrij, med njimi so papirna, lesna in tekstilna industrijo, kmetijstvo in živilskopredelovalna industrija ter storitvene dejavnosti (odpadna bio masa, hrana).
- Moč in potencial tega področja se odražata v konkurenčnosti kemijske industrije, ki je v Sloveniji vodilna glede na razkrite primerjalne prednosti v končnih proizvodih, v področju reciklaže, ki izkazuje razkrite primerjalne prednosti na vmesnih proizvodih, kakor tudi konkurenčnost slovenskega orodjarstva (Burger, Kotnik, 2014).

4. Pametna raba virov (3)

- Potreba vlaganja v raziskave, razvoj in predvsem inovacije ter vzpostavitev novih ali preoblikovanje obstoječih verig vrednosti (npr. z zamenjavo primarnih s sekundarnimi viri ali uvedbo novih, učinkovitejših proizvodnih procesov).
- Med ključnimi gradniki prehoda na obnovljive vire je omogočanje testiranja novih konceptov v realnem okolju ter vzpostavitev okolja, ki bo povezovalo razpršene vire v sistemsko učinkovito rabo energije ter vse deležnike bio zasnovanih procesov v ciklično ekonomijo.
- Majhnost Slovenije, bližina razvojnih institucij, kupcev in dobaviteljev in ozaveščenost družbe so konkurenčne prednosti Slovenije na tem področju.

4. Pametna raba virov (4)

Izdelki, storitve in sistemi gradijo na presečnih tehnologijah iz naslednjih domen:

- Razvoj novih materialov, izdelkov, aplikacij in storitev, ki podpirajo pametno rabo virov v krožnem gospodarstvu (tehnološki in biološki materiali);
- Razvoj sistemov za preprečevanje nastajanja odpadkov, kakovostno reciklažo (upcycling) in ponovno ter učinkovito rabo virov, vključno z vodo;
- Razvoj tehnologij, komponent in sistemov za učinkovito rabo energije in za pridobivanje alternativnih goriv;
- Razvoj in proizvodnja komponent in sistemov za izkoriščanje obnovljivih virov energije (pretvorba, distribucija in shranjevanje energije).

5. Zdravje

- „Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov” & „proizvodnja medicinskih instrumentov, naprav in pripomočkov”: razkrite izvozne kot tehnološke primerjalne prednosti, ki se dinamično krepijo (glej Burger, Kotnik, 2014).
- Farmacija predstavlja 25 % vseh bruto izdatkov za raziskave in razvoj in je na vrhu področij, kjer je ugotovljeno najbolj intenzivno sodelovanje med javnimi raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom (ARRS, 2013).
- Obseg izvoza samo v segmentu optičnih, merilnih, medicinskih in kirurških instrumentov in aparatov (poglavje 90) bi se lahko skoraj potrojil glede na trenutnih 465 milijonov EUR povprečnega letnega izvoza (FIDEA, 2014).

5. Zdravje (2)

Izdelki, storitve in sistemi na področju medicine gradijo na presečnih tehnologijah iz naslednjih domen:

- Biomedicina in translacijska medicina, kjer ima Slovenija primerjalne prednosti zlasti na področjih novih učinkovin, dostave zdravil, testiranja, proizvodnih tehnologij, umetnih organov in medicinskih naprav;
- Pametno zdravstvo (vključno s storitvami na daljavo in klicem v sili) s ciljem, da se vzpostavi sodobno in varno okolje za rezidente in obiskovalce.

5. Zdravje (3)

- Kakovost življenja kot primerjalna prednost za aktivno privabljanje znanja, talentov, pa tudi podjetja, še posebej njihovih razvojnih oddelkov iz tujine → Slovenija kot privlačna lokacija za zdravo bivanje, inovativno ustvarjanje, oddih in sprostitvev
- Predpogoji: Čista voda, zrak, neonesnažene pridelovalne površine, kakor tudi biodiverzitetno bogati ekosistemi, ki nudijo številne ekosistemske storitve za kakovostno in zdravo življenje, predstavljajo le potrební pogoj, iz katerega ne izhaja nova vrednost sama po sebi.
- Nova vrednost bo ustvarjena s celostnim strateškim pristopom k razvoju in promociji Slovenije, ta pa mora temeljiti na krepitvi in mobilizaciji družbenega kapitala v smeri prej omenjene enotne vizije.
- Terja “specializacijo” in “mobilizacijo” množic, ko gre za ustvarjanje klime, poslovnega okolja, vzdušja. Za uresničitev te usmeritve bo zato treba nasloviti širšo medgeneracijsko strukturo velikega dela prebivalstva, še posebej ob upoštevanju potenciala družbenih inovacij.

5. Zdravje (4)

Izdelki, storitve in sistemi na področju kakovosti življenja gradijo na naslednjih domenah:

- Čisto okolje, ki dopolnjuje okoljske vidike drugih PPU: trajnostni projekti s ciljem ohranjanja in trženja čistega okolja, zlasti vode in zraka ter biotske raznolikosti gozdov;
- Vrhunska hrana: ekološka hrana in samopreskrba z namenom vzpostaviti demonstracijske kratke verige inovativnih tržnih poti oziroma verig preskrbe s hrano in podpora novim tehnologijam in tehnikam ekološke pridelave živil;
- Razvoj inovativnih proizvodov in storitev ter celostnih rešitev na osnovi učinkovitega povezovanja (mreženja) ponudnikov in proizvajalcev (pametne mreže in verige vrednosti), ki temeljijo na lokalnih proizvodih in storitvah, vključno s spodbujanjem (še posebej ekološkega in zdraviliškega) turizma ter krepitvijo družbenega kapitala za aktivacijo Slovenije.

Sveženj ukrepov: verige in mreže vrednosti

SPS

SPS Osredotočeni ukrepi

→ RRI (8 ukrepov)

Horizontalni ukrepi

→ človeški viri (5 ukrepov),
prepoznavnost in atraktivnost SI gospodarstva in poslovnega okolja (5 ukrepov)

SPS vertikalni ukrepi

PPU 1

PPU2

PPU3

PPU4

PPU5

RRI

- Ukrepi za RRI so strukturirani glede na:
  - ciljno velikost projektov,
  - stopnjo tehnološke pripravljenosti (TRL) oz. bližino trga,
  - pobudnika projekta (znanost, gospodarstvo,...) ter glede na
  - vrsto podpore: raziskave / infrastruktura / človeški viri.

RRI

- 1. Krepitev sodelovanja v verigah vrednosti** (*veliki, konzorcijski, RRI projekti; ~TRL4-9*)
- 2. Spodbujanje podjetij pri prodoru na tuje trge** (*~TRL9+*)
- 3. Podpora aplikativnim projektom** (*manjši projekti od znanosti → gospodarstvu; ~TRL4*)
- 4. Raziskovalno-inovacijski vavčer** (*manjši projekti od gospodarstva → znanosti; ~TRL6-9*)
- 5. Znanstvena odličnost v mednarodnem merilu** (*svetovna znanost → SI znanost*)
- 6. Vpetost podjetij in institucij znanja v mednarodno okolje** (*svetovno gospodarstvo → SI podjetja in institucije znanja*)
- 7. Raziskovalna infrastruktura**
- 8. Razvojniki, mladi raziskovalci in inženirski kader**

<http://esiskladi.wix.com/strategijaps>

s3.svrk@gov.si

